

6- Altıncı Basamak: Kur'an-ı Mu'cizü'l-Beyan, nev-i beşeri itaate irşad

Altıncı Basamak: Kur'an-ı Mu'cizü'l-Beyan, nev-i beşeri itaate irşad, isyandan zecir ve men'etmek üzere kullandığı üslub-u âlîsine bak:

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ فَأَنْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ

Yani “Ey ins ve cin cemaati! Mülkümden hariç bir memlekete çıkıp kurtulmak için semavat ve arzın aktarından çıkmaya kuvvetiniz varsa çıkınız. Amma ancak bir sultanla çıkarsınız.”

Kur'an-ı Kerîm bu âyet ile pek geniş saltanat-ı rububiyete karşı ins ve cinlinin aczlerini ilan zımında nida ediyor:

Ey insan-ı hakir, sağır, âciz! Ne suretle, şeytanları recmeden melaike ile necimlerin, şemslerin, kamerlerin itaat ettikleri Sultan-ı ezel'e isyan ediyorsun? Nasıl kocaman yıldızları mermi, kurşun yerinde kullanabilen bir askere sahip olan bir sultana karşı isyan etmeye cesaret ediyorsun?

Altıncı Basamak: Kur'an-ı Mu'cizü'l-Beyan, nev-i beşeri itaate irşad, isyandan zecir ve men'etmek üzere kullandığı üslub-u âlîsine bak:

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ فَأَنْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ

Yani “Ey ins ve cin cemaati! Mülkümden hariç bir memlekete çıkıp kurtulmak için semavat ve arzın aktarından çıkmaya kuvvetiniz varsa çıkınız. Amma ancak bir sultanla

çıkarsınız.”

Kur'an-ı Kerîm bu âyet ile pek geniş saltanat-ı rububiyete karşı ins ve cinlinin aczlerini ilan zımında nida ediyor:

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ

Ey cinler ve insanlar topluluğu!

إِنْ اسْتَطَعْتُمْ

Eğer gücünüz yeterse,

أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

göklerin ve yerin sınırlarından geçip çıkmaya,

فَأَنْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ

haydi geçip çıkın! Fakat geçip çıkamazsınız,

إِلَّا بِسُلْطَانٍ

ancak bir sultan, bir kuvvet ve yetki ile.

“Saltanat-ı rububiyet” ne demektir?

Allah'ın rububiyeti yalnız dünyaya veya insana ait değildir. **Arz da semavat da, güneş de yıldızlar da, cinler de insanlar da aynı İlâhî hâkimiyetin içindedir.** Âyet insan ve cinlere âdeta, “Benim mülkümden çıkabileceğiniz bir yer varsa çıkın.” diye meydan okumaktadır.

“İns ve cinlinin aczlerini ilan”

İnsan ne kadar kuvvetlenirse kuvvetlensin, Allah'ın mülkünün dışına çıkamaz. Dünyadan kaçsa semaya çıkar; semadan geçse yine Allah'ın mülkündedir. **Mekân değişir fakat malik değişmez.** Bu sebeple insanın Allah'a karşı isyanı, kendi aczini unutmasından doğan büyük bir gaflettir

Ey nefis!

İbrâhim Edhem Hazretleri günahlarından kurtulamadığını söyleyen bir adama şöyle dedi: **“Sana beş şey söyleyeceğim. Bunları yapabilirsen, sonra dilediğin gibi günah işle.”**

Bir düşün

Allah'ın rızkını yeme. Allah'ın mülkünden çık. Allah'ın seni görmediği bir yer bul. Azrâil geldiğinde ona 'Şimdi git, sonra gel.' de. Mahşerde zebâniler seni cehenneme götürmek istediğinde de ellerinden kurtul.

Yapabilir misin?

Ne rızkından vazgeçebilirsin, ne mülkünden çıkabilirsin, ne nazarından saklanabilirsin. Ölüm geldiğinde erteleyemez, mahşerde de kaçamazsın. **O hâlde bütün varlığınla Allah'a muhtaç olduğun hâlde, O'na isyan etmeye nasıl cesaret ediyorsun?**

İşte mesele bu

Güneşin, ayın, yıldızların itaat ettiği; semavat ve arzın hükmüne boyun eğdiği Sultan-ı Ezel'in mülkünde yaşıyorsun. **O'nun verdiği rızıkla beslenip, O'nun verdiği nefesle yaşayıp, yine O'na karşı gelmek insana yakışır mı?**

Ey insan-ı hakir, sağır, âciz!

Buradaki **hakir, sağır ve âciz** ifadeleri insanın yaratılış bakımından değersiz olduğunu değil, **ilâhî kudret karşısındaki küçüklüğünü** gösterir. İnsan bir nefesine, kalbinin atmasına, dünyanın dönmesine hükmedemezken bütün kâinatı idare eden Allah'a karşı nasıl müstağni davranabilir?

Ne suretle, şeytanları recmeden melaike ile necimlerin, şemslerin, kamerlerin itaat ettikleri Sultan-ı ezel'e isyan ediyorsun?

Ey nefis!

Bir düşün... Sen kimsin, isyan ettiğin Zât kim? Güneş O'nun emriyle doğuyor, ay O'nun emriyle dönüyor, yıldızlar O'nun çizdiği yoldan bir an ayrılmıyor. Melekler emrine âmâde, semavat O'nun saltanatına boyun eğmiş. **Koca koca yıldızların itaat ettiği Sultan-ı Ezel'e sen hangi kuvvetinle karşı geliyorsun?**

Nereye kaçacaksın?

Kalbin O'nun, nefesin O'nun, ömrün O'nun, bastığın toprak O'nun, başını kaldırdığın gök O'nun... İsyan ederken bile sana verdiği nefesi kullanıyorsun. **O'nun verdiği gözle harama bakıyor, O'nun verdiği dille günaha konuşuyor, O'nun verdiği kuvvetle O'na karşı**

geliyorsun. Ey nefis, bundan daha büyük bir gaflet olur mu?

Bir an düşün

Güneş “Ben bugün doğmayacağım.” demiyor. Ay, “Ben yörüngemden çıkacağım.” demiyor. Yıldızlar başıboş dolaşmıyor. Bütün kâinat sessizce Rabbine itaat ederken, **sen küçücük iradenle niçin isyan ediyorsun?** Sana yakışan meydan okumak değil; başını eğip, “Yâ Rabbi, ben senin kulunum.” diyebilmektir.

Çünkü

Senin O’na karşı koyacak gücün yok; fakat **O’na teslim olmakla kazanacağın sonsuz bir saadetin var.** İsyanın O’nun saltanatından hiçbir şey eksiltmez; yalnız seni yaralar. İtaatin ise Allah’ın ihtiyacı olduğu için değil, **senin kurtuluşun için emredilmiştir.**

Nasıl kocaman yıldızları mermi, kurşun yerinde kullanabilen bir askere sahip olan bir sultana karşı isyan etmeye cesaret ediyorsun?

Ey nefis! Bir düşün... Senin korkup çekindiğin nice kuvvetler var. Bir insanın gücünden, bir devletin otoritesinden, bir musibetin ağırlığından ürküyorsun. Peki **koca yıldızları dahi emrine musahhar eden Sultan-ı Ezel’e karşı nasıl bu kadar pervasız olabiliyorsun?**

Semadaki yıldızlar O’nun emrinde, melekler O’nun ordusunda, bütün kâinat O’nun saltanatı altında. Sen ise küçücük bedeninin, sınırlı ömrün ve bir nefese muhtaç hâlinle O’nun emrine karşı gelmeye cesaret ediyorsun.

Ey nefis! Gücün ne, dayanağın ne, kaçacağın yer neresi? Başını kaldırdığında gök O’nun, ayağını bastığın yer O’nun, damarlarında dolaşan kan O’nun, aldığın nefes O’nun.

Öyleyse sana yakışan isyan değil, teslimiyettir. Çünkü sen O’na karşı gelmekle O’nun saltanatından hiçbir şey eksiltemezsin; **yalnız kendi başını belaya sokarsın, kendi ebedî saadetini tehlikeye atarsın.**